

ZARZĄDZENIE NR 25

MINISTRA RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

z dnia 10 czerwca 2021 r.

**w sprawie Wytycznych do szkolenia obronnego w działach administracji rządowej –
rodzina i zabezpieczenie społeczne w roku 2021**

Na podstawie art. 18 ust. 3, w związku z art. 6 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2021 r. poz. 372) oraz art. 34a ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2021 r. poz. 178) zarządza się, co następuje:

§ 1.

1. Wprowadza się do stosowania „Wytyczne do szkolenia obronnego w działach administracji rządowej – rodzina i zabezpieczenie społeczne w roku 2021”, stanowiące załącznik nr 1 do zarządzenia.
2. Wytyczne, o których mowa w ust. 1, określają główne kierunki szkoleniowe w odniesieniu do szkolenia obronnego.
3. Schemat organizacji szkolenia obronnego w działach administracji rządowej – rodzina i zabezpieczenie społeczne stanowi załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 2.

Nadzór nad wykonaniem zarządzenia powierza się Dyrektorowi Biura Dyrektora Generalnego w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej.

§ 3.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

**MINISTER RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

Marlena Małg

Załącznik nr 1

WYTYCZNE

do szkolenia obronnego w działach administracji rządowej – rodzina i zabezpieczenie społeczne w roku 2021

1. Informacje ogólne

1.1 Wytyczne do szkolenia obronnego w działach administracji rządowej – rodzina i zabezpieczenie społeczne w roku 2021, zwane dalej „Wytycznymi”, stanowią podstawę do realizacji procesu programowania i planowania szkolenia obronnego w działach administracji rządowej kierowanych przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej.

1.2 Użyte w Wytycznych określenia oznaczają:

- 1) DAR – działy administracji rządowej rodzina i zabezpieczenie społeczne;
- 2) jednostki – jednostki organizacyjne podległe Ministrowi lub przez niego nadzorowane:
 - a) Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON),
 - b) Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych (UKiOR),
 - c) Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS);
- 3) kierownik jednostki – kierownik jednostki, o której mowa w pkt 2;
- 4) Minister – Minister Rodziny i Polityki Społecznej;
- 5) Ministerstwo – Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej;
- 6) rozporządzenie – rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 października 2015 r. w sprawie szkolenia obronnego (Dz. U. poz.1829).

1.3 Wytyczne wskazują koordynatorów i organizatorów szkolenia obronnego, zgodnie z § 13 ust. 4 rozporządzenia, oraz zawierają:

- 1) wnioski z realizacji szkolenia obronnego w roku 2020;
- 2) kierunki szkolenia obronnego na rok 2021 wynikające z sześcioletniego okresu planistycznego;
- 3) zasady planowania, organizowania i realizacji szkolenia obronnego.

2. Wnioski z realizacji szkolenia obronnego w roku 2020

2.1 Proces szkolenia obronnego w roku 2020, mimo wprowadzonych w państwie ograniczeń związanych z zagrożeniem epidemicznym, przebiegał sprawnie oraz w sposób zapewniający właściwe nabywanie wiedzy niezbędnej do planowania

i organizowania zadań obronnych i kształtowania umiejętności praktycznego wykonywania wybranych zadań, w tym zadań operacyjnych.

2.2 Szkolenia obronne w jednostkach podległych Ministrowi lub przez niego nadzorowanych oraz w Ministerstwie były planowane i realizowane zgodnie z Wytycznymi Ministra do szkolenia obronnego w roku 2020 oraz na podstawie uzgodnionych z Ministrem planów. Szkolenia te przyjęły formę wideokonferencji.

2.3 Kwalifikowanie osób funkcyjnych i pracowników, którym powierzono wykonywanie zadań obronnych, było zgodne z potrzebami organizatorów szkolenia.

2.4 Na wysoką ocenę wpłynęło poprawne realizowanie ustaleń zawartych w Wytycznych w zakresie planowania, organizowania i koordynacji szkolenia przez organizatorów i koordynatorów szkolenia obronnego oraz niezakłócony proces finansowania przedsięwzięć szkoleniowych w ramach Programu Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych Rzeczypospolitej Polskiej.

2.5 Za pozytywny objaw szkolenia uznano dążenie do konsekwentnej realizacji zamierzeń szkoleniowych ujętych w programach i planach szkolenia obronnego pomimo ograniczonych zasobów kadrowych i nakładania dodatkowych zadań spoza obszaru przygotowań obronnych.

3. Główne kierunki szkolenia w roku 2021

3.1 W roku 2021 szkolenie obronne należy ukierunkować na przygotowanie kadry kierowniczej i zespołów zadaniowych do:

- 1) przeprowadzeniu ćwiczenia działowego „Ewakuacja 21” w DAR rodzina i zabezpieczenie społeczne w celu weryfikacji zasad i procedur kierowania wykonywaniem zadań obronnych podczas podwyższania gotowości obronnej państwa i w czasie wojny oraz oceny współdziałania;
- 2) realizacji zadań w systemie kierowania Ministra w sytuacji wystąpienia zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa, kryzysu lub wojny;
- 3) podnoszeniu gotowości obronnej państwa, w zakresie uruchamiania zadań operacyjnych oraz procedur zarządzania kryzysowego przekazywanych w systemie stałych dyżurów;
- 4) weryfikacji przyjętych struktur organizacyjnych stanowisk kierowania oraz procedur działania zespołów zadaniowych.

3.2 Szkolenia należy ukierunkować na nabywanie umiejętności praktycznych wykonywania zadań obronnych przez planowanie przedsięwzięć aktywizujących szkolonych, np. gier decyzyjnych i treningów oraz pogłębianie wiedzy teoretycznej w czasie konferencji, seminariów i innych form kształcenia.

3.3 W trakcie szkolenia należy poruszać w szczególności problematykę z zakresu:

- 1) przygotowania urzędu/jednostki do funkcjonowania w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny;
- 2) osiągnięcia gotowości do realizacji zadań w systemie kierowania Ministra oraz współdziałania w wykonywaniu zadań na rzecz Sił Zbrojnych RP i wojsk sojusznicych wynikających z obowiązków państwa gospodarza.

3.4 Szkolenie powinno być adresowane do zespołów i pracowników wyznaczonych do realizacji zadań obronnych, w tym do zespołów zadaniowych systemu kierowania Ministra.

3.5 W przedsięwzięciach szkoleniowych realizowanych w wymiarze cywilno-wojskowym należy doskonalić relacje współdziałania z organami dowodzenia Sił Zbrojnych RP i organami administracji wojskowej w warunkach wystąpienia konfliktu hybrydowego oraz w reagowaniu na współczesne zagrożenia bezpieczeństwa państwa, w tym w reagowaniu na zagrożenia w cyberprzestrzeni.

3.6 Przedsięwzięcia realizowane z udziałem wojsk sojusznicych należy wykorzystywać do sprawdzenia i podnoszenia zdolności do realizacji planowych zadań wynikających z obowiązków państwa-gospodarza.

3.7 Określenia ćwiczebnych zadań obronnych realizowanych przez Ministerstwo oraz jednostki w ramach ćwiczeń Sił Zbrojnych RP należy dokonywać na etapie przygotowania ćwiczenia, zgodnie z „Jednolitym tłem strategicznym do ćwiczeń w Siłach Zbrojnych RP” oraz Ćwiczebną bazą danych do ćwiczeń w Siłach Zbrojnych RP (dokumenty niejawne), w tym akcentować przedsięwzięcia zapewniające realizację zadań na rzecz Sił Zbrojnych RP oraz zadań wsparcia państwa-gospodarza realizowanych na rzecz wojsk sojusznicych.

3.8 W trakcie planowania i realizacji ćwiczeń szczególną uwagę należy zwracać na ograniczenia dotyczące ochrony informacji niejawnych w ramach współdziałania między elementami Sił Zbrojnych RP a Ministerstwem i jednostkami.

3.9 Do priorytetów szkolenia obronnego w roku 2021 należą w szczególności:

- 1) weryfikacja modelu i procedur działania zespołów zadaniowych w systemie kierowania Ministra;
- 2) sprawdzanie przyjętych procedur podejmowania decyzji do realizacji wybranych zadań operacyjnych;
- 3) doskonalenie procedur związanych z wprowadzaniem wyższych stanów gotowości obronnej państwa oraz uruchamiania zadań operacyjnych w systemie stałych dyżurów.

3.10 Realizacja głównych kierunków szkolenia obronnego Ministerstwa będzie wsparta następującymi zamierzeniami szkoleniowymi:

- 1) wykładami i seminariami, których tematyka dotyczyć będzie:
 - a) aktualizacji tabel i kart realizacji zadań operacyjnych,
 - b) realizacji zadań z obszaru zarządzania kryzysowego,

- c) zagrożeń „hybrydowych”, ataków terrorystycznych oraz w cyberprzestrzeni;
- 2) szkoleniem obsady stałego dyżuru oraz treningiem obiegu informacji w systemie stałego dyżuru obejmującymi doskonalenie wiedzy na temat gotowości obronnej państwa, organizacji systemu stałego dyżuru, realizacji i dokumentowania zadań przyjętych oraz praktycznego ich wykonywania w czasie dyżuru;
- 3) treningiem sztabowym przygotowawczym do ćwiczenia działowego;
- 4) realizacją ćwiczenia działowego „Ewakuacja 21”, które odpowie na pytanie czy Ministerstwo wraz z jednostkami z obszaru DAR rodzina i zabezpieczenie społeczne posiada właściwe procedury kierowania wykonywaniem zadań obronnych podczas podwyższania gotowości obronnej państwa i w czasie wojny.

4. Planowanie i realizacja szkolenia obronnego

4.1 Ustalenia ogólne:

- 1) planowanie szkolenia obronnego należy prowadzić zgodnie z przyjętą koncepcją przygotowań obronnych w Ministerstwie, zweryfikowaną o ustalenia wynikające ze SBN RP¹⁾, oraz dokumentów opracowywanych w zakresie planowania obronnego;
- 2) podczas planowania szkolenia należy uwzględnić:
 - a) postanowienia niniejszych Wytycznych,
 - b) pozycję organizatora szkolenia w systemie obronnym państwa,
 - c) uwarunkowania miejscowe i rzeczowe,
 - d) potrzeby szkoleniowe wynikające między innymi z dokonanej oceny szkolenia obronnego, stopnia osiągnięcia gotowości struktur i szkolonych do realizacji powierzonych zadań oraz zmian strukturalno-kompetencyjnych;
- 3) planowaniem szkolenia obronnego należy obejmować wszystkie obszary zadaniowe realizowane przez organizatora szkolenia w ramach przygotowań obronnych państwa;
- 4) w głównych kierunkach szkolenia obronnego zawartych w Wytycznych należy dokonywać oceny realizacji szkolenia oraz wskazywać cele i priorytety tego szkolenia;
- 5) dokumentom wydawanym w zakresie planowania szkolenia obronnego należy zapewniać merytoryczną zgodność, w szczególności wytycznym, programom i planom szkolenia obronnego;
- 6) przedsięwzięciom szkoleniowym prowadzonym w formie zajęć teoretycznych i praktycznych należy zapewniać właściwe proporcje – szkolenie prowadzone w formie zajęć teoretycznych należy traktować jako poprzedzające

¹⁾ Strategia Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej – jest dokumentem dotyczącym bezpieczeństwa państwa, opracowywanym przez Radę Ministrów zgodnie z art. 6 ust. 1 i zatwierdzanym przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z art. 4a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej. Strategia w sposób całościowy ujmuje zagadnienia bezpieczeństwa narodowego oraz wskazuje optymalne sposoby wykorzystania na potrzeby bezpieczeństwa wszystkich zasobów pozostających w dyspozycji państwa w sferze obronnej, ochronnej, społecznej i gospodarczej.

i uzupełniające, a praktyczne formy szkolenia jako zapewniające nabywanie umiejętności praktycznych wykonywania zadań obronnych;

- 7) w programach szkolenia obronnego, stosownie do ustaleń Wytycznych, i „Wykazu ćwiczeń międzynarodowych, krajowych i regionalnych na lata 2021–2026”, w których proponuje się udział pozamilitarnych struktur obronnych państwa, należy dokonać stosownej aktualizacji przedsięwzięć szkoleniowych;
- 8) należy dążyć do podnoszenia frekwencji uczestnictwa kierowniczej kadry w szkoleniu obronnym organizowanym na szczeblu DAR oraz do zapewnienia wysokiego poziomu uczestnictwa kierowniczej kadry Ministerstwa i jednostek w szkoleniu obronnym prowadzonym w formie Wyższych Kursów Obronnych.

4.2 Na potrzeby koordynacji planowania i realizacji szkolenia obronnego ustala się:

- 1) grupy szkoleniowe:
 - a) **K-1** Kierownictwo Ministerstwa:
 - Minister,
 - sekretarz stanu,
 - podsekretarz stanu,
 - dyrektor generalny,
 - b) **K-2** kierownicy jednostek i ich zastępcy w:
 - UKiOR,
 - PFRON,
 - ZUS,
 - c) **D-1** dyrektorzy i ich zastępcy w Ministerstwie w:
 - Departamencie Analiz Ekonomicznych (DAE),
 - Departamencie Budżetu (DB),
 - Departamencie Ekonomii Społecznej i Solidarnej (DES),
 - Departamencie Informatyki (DI),
 - Departamencie Komunikacji i Promocji (DKP),
 - Departamencie Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego (DSZ),
 - Departamencie Polityki Rodzinnej (DSR),
 - Departamencie Polityki Senioralnej (DAS),
 - Departamencie Pomocy i Integracji Społecznej (DPS),
 - Departamencie Prawnym (DP),
 - Departamencie Ubezpieczeń Społecznych (DUS),
 - Departament Współpracy Międzynarodowej (DWM),
 - Biurze Administracyjnym (BA),
 - Biurze Dyrektora Generalnego (BDG),

- Biurze Kontroli i Audytu (BKA),
- Biurze Ministra (BM),
- Biurze Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych (BON),
- Biurze Pełnomocnika Rządu do spraw Polityki Demograficznej (BPD),
- Biurze Pełnomocnika Rządu do Spraw Równego Traktowania (BRT),
- Gabinet Politycznym (GP),
- d) **P-1** pracownicy komórek wewnętrznych Ministerstwa prowadzący sprawy programowania i planowania obronnego,
- e) **P-2** pracownicy prowadzący sprawy programowania i planowania obronnego w UKiOR, PFRON oraz ZUS,
- f) **SK** zespoły zadaniowe wyznaczone do obsadzenia stanowisk funkcyjnych na Stanowiskach Kierowania Ministra i jednostek,
- g) **S** obsada stałego dyżuru,
- 2) organizatorów szkolenia:
 - a) Minister – dla grup D-1, K-1, P-1 oraz SK i S Ministerstwa,
 - b) kierownicy jednostek – dla grup P-2, SK i S, według właściwości;
- 3) koordynatora szkolenia – Ministra – w UKiOR, PFRON oraz ZUS.

5. Zasady organizacji i prowadzenia zajęć praktycznych

5.1 Ustalenia ogólne:

- 1) niniejsze ustalenia należy wykorzystywać podczas realizacji szkolenia w formie zajęć praktycznych, w szczególności w zakresie określania charakteru ćwiczeń, metodycznych zasad ćwiczeń, sposobu ich przygotowania, prowadzenia i omawiania zasad organizacji pracy zespołu autorskiego i kierownictwa ćwiczenia;
- 2) w planowaniu szkolenia obronnego główny wysiłek należy skupić na szkoleniu prowadzonym w formie zajęć praktycznych, z zachowaniem zasady, że ćwiczenia obronne oraz treningi i gry są zasadniczymi formami szkolenia, zapewniającymi nabywanie i doskonalenie umiejętności niezbędnych do wykonywania zadań obronnych;
- 3) należy przyjąć zasadę stopniowego dochodzenia do najważniejszych przedsięwzięć szkoleniowych z uwzględnieniem kolejności:
 - a) zajęcia teoretyczne,
 - b) gry, treningi,
 - c) ćwiczenia;
- 4) na etapie planowania, organizacji i prowadzenia zajęć praktycznych należy uwzględniać strukturę i podział kompetencji w ramach systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym oraz obowiązujące procedury w zakresie współdziałania organów

administracji publicznej z ćwiczącymi strukturami wojskowymi przy realizacji zadań obronnych;

- 5) na potrzeby organizowania i prowadzenia ćwiczeń obronnych należy wykorzystywać, jako dokument pomocniczy, „Jednolite tło strategiczne do ćwiczeń w Siłach Zbrojnych RP”, zawierający ustalenia i informacje umożliwiające, po odpowiednim przystosowaniu, opracowywanie ogólnych i szczegółowych założeń scenariuszy oraz sytuacji wyjściowych do kompleksowych i działowych ćwiczeń obronnych oraz treningów i gier;
- 6) umiejętności kierowania realizacją zadań obronnych w DAR będących we właściwości Ministra należy doskonalić przez przeprowadzanie ćwiczeń działowych stosując zasadę, o której mowa w pkt 3;
- 7) cel oraz ogólny charakter (temat) ćwiczeń powinien wynikać z miejsca i roli DAR będących we właściwości Ministra w systemie obronnym państwa oraz funkcjonalnego ich przeznaczenia i zmierzać do sprawdzenia i weryfikacji przyjętych rozwiązań formalno-prawnych i organizacyjnych oraz obowiązujących procedur działania, a także dokonania oceny współdziałania Ministerstwa i jednostek realizujących zadania obronne;
- 8) dla przedsięwzięć szkoleniowych prowadzonych wspólnie z Siłami Zbrojnymi RP przyjmować należy cele zapewniające określenie miejsca i roli współpracy cywilno-wojskowej podczas prowadzenia operacji obronnej oraz w warunkach współczesnych zagrożeń bezpieczeństwa państwa, w szczególności obiegu informacji pomiędzy DAR a elementami dowodzenia Sił Zbrojnych RP i administracji wojskowej;
- 9) kierowanie ćwiczeniem powinno być realizowane osobiście przez Ministra bądź inną osobę z Kierownictwa Ministerstwa upoważnioną do działania w jego imieniu;
- 10) ćwiczenia obronne należy prowadzić w miejscach (rejonach, obszarach) przewidywanego działania ćwiczących, z uwzględnieniem pracy w zapasowych miejscach pracy ćwiczących grup operacyjnych Ministerstwa i jednostek;
- 11) czas trwania ćwiczeń obronnych powinien wynikać z zakładanych celów oraz przyjętych rozwiązań organizacyjnych;
- 12) dopuszcza się organizowanie szkolenia praktycznego w formie zdalnej (np. gry decyzyjne, treningi on-line) z wykorzystaniem technologii cyfrowej, co służyć będzie także weryfikacji przygotowania szkolonych do funkcjonowania i wykonywania zadań obronnych w środowisku teleinformatycznym.

5.2 Tematy ćwiczeń powinny wynikać z:

- 1) przeznaczenia ćwiczących struktur organizacyjnych i zadań szkoleniowych określonych przez koordynatora szkolenia na ustalony okres szkoleniowy;

- 2) założeń wynikających ze strategii narodowych i dokumentów normatywnych;
- 3) miejsca, roli oraz zadań ćwiczących w strukturze podsystemu niemilitarnego;
- 4) poziomu indywidualnego oraz zespołowego wyszkolenia ćwiczących w dziedzinie przygotowania i prowadzenia działań przewidywanych do realizacji w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa i w czasie wojny;
- 5) najnowszych poglądów dotyczących przygotowania i prowadzenia działań przez podsystem niemilitarny;
- 6) doświadczeń, wniosków i zaleceń z ćwiczeń przeprowadzonych w przeszłości, wniosków i zaleceń wynikających z prowadzonych kontroli wykonywania zadań obronnych.

6. Ustalenia końcowe

6.1 W imieniu Ministra proces szkolenia obronnego w Ministerstwie organizuje i realizuje Dyrektor Biura Dyrektora Generalnego, zwanego dalej „BDG”, do którego obowiązków należy w szczególności:

- 1) opracowanie wytycznych do planowania i realizacji szkolenia obronnego w roku 2021;
- 2) opracowanie i uzgodnienie z Ministrem Obrony Narodowej rocznego planu szkolenia obronnego w DAR na rok 2021;
- 3) zgłaszanie kandydatów do udziału w Wyższych Kursach Obronnych;
- 4) zapewnienie środków finansowych w ramach Programu Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych na realizację przedsięwzięć szkoleniowych;
- 5) organizowanie i realizacja przedsięwzięć szkolenia obronnego;
- 6) dokumentowanie szkolenia obronnego;
- 7) kontrola realizacji szkolenia obronnego w jednostkach.

6.2 Dokumentacja szkolenia obronnego obejmuje:

- 1) program szkolenia obronnego, którego wzór określa załącznik nr 1 do Wytycznych, zawierający:
 - a) cele szkolenia,
 - b) problematykę szkolenia realizowaną przez:
 - Ministra w sześcioletnim okresie planistycznym z aktualizacją co dwa lata,
 - kierownika jednostki w trzyletnim okresie planistycznym z aktualizacją co dwa lata,
 - c) zasadnicze przedsięwzięcia szkoleniowe:
 - podmiotu sporządzającego program,
 - innych organizatorów szkolenia, w których jest planowany udział przedstawicieli podmiotu sporządzającego program,
 - d) grupy szkoleniowe;

- 2) plan szkolenia obronnego, opracowywany w cyklu rocznym przez jednostkę, którego wzór określa załącznik nr 2 do Wytycznych, określający:
 - a) cele szkolenia wynikające z programu szkolenia,
 - b) tematy szkolenia opracowane na podstawie problematyki ujętej w programie szkolenia,
 - c) formę, termin i miejsce szkolenia,
 - d) grupy szkoleniowe podlegające szkoleniu,
 - e) ustalenia organizacyjne;
- 3) sprawozdanie z realizacji szkolenia obronnego, którego wzór określa załącznik nr 3 do Wytycznych;
- 4) dokumentację pomocniczą:
 - a) plan zajęć,
 - b) listy obecności.

6.3 Sprawozdawczość z realizacji szkolenia obronnego należy prowadzić zgodnie z załącznikiem nr 3 do Wytycznych.

WZÓR

.....
(nazwa organu/jednostki)

.....
(nazwa komórki organizacyjnej wykonującej program)

ZATWIERDZAM

.....
(nazwa organizatora szkolenia)

.....
(data, imię i nazwisko)

**PROGRAM
SZKOLENIA OBRONNEGO**

.....
(nazwa jednostki)

NA LATA

PROGRAM SPORZĄDZIŁ

.....
(stanowisko)

.....
(data, imię i nazwisko)

Miejscowość – Rok

CZĘŚĆ I – Opisowa

1. Podstawa prawna opracowania programu szkolenia obronnego:

§ 8 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 października 2015 r. w sprawie szkolenia obronnego (Dz. U. poz. 1829).

2. Dokumenty odniesienia:

- 1) akty prawne regulujące specyfikę problematyki przygotowań obronnych w działach administracji rządowej – rodzina i zabezpieczenie społeczne;
- 2) akty prawne wydane przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej oraz inne dokumenty stanowiące o warunkach, trybie i sposobie realizacji przygotowań obronnych w działach administracji rządowej rodzina i zabezpieczenie społeczne;
- 3) inne publikacje.

3. Zakładane cele szkolenia na lata 20...-20...

Głównym celem szkolenia obronnego w
.....
(należy określić dział administracji rządowej, jednostkę)

w latach 20...-20... będzie przygotowanie kierowniczej kadry oraz zespołów zadaniowych
.....,
(należy określić organ/ jednostkę)

np. „do działania w sytuacji podwyższania gotowości obronnej państwa oraz utrzymanie poziomu wiedzy i umiejętności wymaganych przy realizacji zadań obronnych zawartych w planach operacyjnych funkcjonowania ...”.

Cel szkolenia zamierza się osiągnąć etapowo przez realizację celów pośrednich realizowanych w latach:

20...:
.....

20...:
.....

20...:
.....

20...:
.....

20...:
.....

20...:

.....

4. Wykaz grup szkoleniowych (należy określić grupy szkoleniowe, organizatorów i koordynatorów szkolenia obronnego).

CZĘŚĆ II – Przedsięwzięcia szkoleniowe

1. Ramowy program szkolenia na lata 20...-20....

Ramowy program szkolenia na lata 20...-20... opracowano na podstawie:

- 1) w Ministerstwie – załączników do Wytycznych Ministra Obrony Narodowej dla ministrów i wojewodów do szkolenia obronnego w latach 20...-20..., tj.:
 - a) wykazu ćwiczeń międzynarodowych, krajowych i regionalnych w latach 20...-20...,
 - b) wykazu przedsięwzięć szkoleniowych Sił Zbrojnych RP na lata 20...-20..., w których przewiduje się udział przedstawicieli pozamilitarnych struktur obronnych państwa;
- 2) w jednostkach – wyciągu z Programu szkolenia obronnego w działach administracji rządowej rodzina i zabezpieczenie społeczne na lata 20...-20....

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Ogólny charakter	Uczestnicy	Lata:						Uwagi
		Cel zamierzenia		20...	20...	20...	20...	20...	20...	
Ćwiczenia międzynarodowe										
Kursy obronne										
Ćwiczenia krajowe i regionalne										

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Ogólny charakter	Uczestnicy	Lata:						Uwagi
		Cel zamierzenia		20...	20...	20...	20...	20...	20...	

Ćwiczenia działowe i kompleksowe

Ćwiczenia i treningi w zakresie powszechnego powiadamiania i alarmowania

Treningi obronne

Warsztaty

Rekonesanse

Konferencje

Ćwiczenia Sił Zbrojnych z udziałem układu pozamilitarnego										

2. Wykaz zastosowanych skrótów:

.....

CZĘŚĆ III – Ramowa problematyka i tematyka szkolenia obronnego (podstawę do opracowania stanowi § 9 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szkolenia obronnego).

Zakres tematyki szkoleniowej jest zbiorem otwartym i może być rozszerzany o nowe tematy, w zależności od zgłaszanych potrzeb szkoleniowych.

P1. Międzynarodowe i wewnętrzne uwarunkowania bezpieczeństwa państwa:

- T 1. Współczesne rozumienie bezpieczeństwa i obronności.
- T 2. Międzynarodowe uwarunkowania bezpieczeństwa RP.
- T 3. Bezpieczeństwo Polski dawniej i dziś.
- T 4. Współczesne, zewnętrzne i wewnętrzne, zagrożenia bezpieczeństwa państwa.
- T 5. Środki polityczne podejmowane przez państwo w zakresie zagrożeń zewnętrznych.
- T 6. Sojusznicze zobowiązania Rzeczpospolitej Polskiej.

P2. Procesy integracyjne z międzynarodowymi strukturami bezpieczeństwa:

- T 1. Cel istnienia i funkcjonowanie Organizacji Narodów Zjednoczonych.
- T 2. Strategia bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych.
- T 3. Europejskie struktury bezpieczeństwa
- T 4. Europejska polityka bezpieczeństwa.
- T 5. Problematyka bezpieczeństwa w traktacie konstytucyjnym Unii Europejskiej.
- T 6. Zakres udziału Polski w międzynarodowych strukturach bezpieczeństwa.
- T 7. Aktywność Polski w ramach ONZ, NATO, OBWE i UE.
- T 8. Zaangażowanie Polski w misjach pokojowych.

P3. Podstawowe zasady funkcjonowania Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego i innych międzynarodowych organizacji bezpieczeństwa:

- T 1. Geneza powstania NATO i ewolucja jego koncepcji strategicznych – rys historyczny.
- T 2. Struktura i zasady funkcjonowania NATO.
- T 3. Zagrożenia bezpieczeństwa państw członkowskich NATO.
- T 4. Współczesna koncepcja strategiczna NATO.
- T 5. Międzynarodowe operacje wojskowe w ramach NATO.
- T 6. Rola NATO w zwalczaniu międzynarodowego terroryzmu.

P4. Polityka bezpieczeństwa, w tym strategia bezpieczeństwa narodowego RP:

- T 1. Strategia Bezpieczeństwa Narodowego RP.
- T 2. Strategia obronności RP.
- T 3. System Obronny Państwa oraz zasady finansowania przygotowań obronnych RP.
- T 4. Rola i miejsce organów administracji rządowej w podsystemie pozamilitarnym.
- T 5. Powszechny obowiązek obrony a obowiązujące regulacje prawne.
- T 6. Wykonywanie zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony.
- T7. Rola i miejsce struktur zarządzania kryzysowego w Systemie Obronnym Państwa.

P5. Zasady funkcjonowania państwa w stanach gotowości obronnej państwa:

- T 1. Unormowania prawne dotyczące gotowości obronnej państwa.
- T 2. Gotowość obronna państwa – stany gotowości obronnej państwa i ich charakterystyka.
- T 3. Zasady działania organów władzy publicznej w stanach nadzwyczajnych.
- T 4. Unormowania prawne dotyczące stanu wyjątkowego i stanu wojennego.
- T 5. Ograniczenia praw obywatela i człowieka wynikające ze stanów nadzwyczajnych.
- T 6. System finansowania państwa w warunkach podwyższania gotowości obronnej państwa oraz po wprowadzeniu stanu wyjątkowego i stanu wojennego.
- T 7. Przygotowanie pozamilitarnych struktur obronnych do działań w czasie wojny.
- T 8. Przygotowanie urzędu/jednostki organizacyjnej do funkcjonowania w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny.
- T 9. Zabezpieczenie potrzeb kadrowych w urzędzie/jednostce organizacyjnej w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny.

P6. Organizacja i funkcjonowanie systemu obronnego państwa i jego elementów, w tym:

- T 1. Unormowania prawne dotyczące systemu obronnego państwa.
- T 2. Zadania związane z tworzeniem systemu obronnego w czasie pokoju.
- T 3. Struktury zarządzania kryzysowego a system obronny państwa.
- T 4. Organizacja stanowisk kierowania oraz systemu stałych dyżurów.
- T 5. Funkcjonowanie organów administracji rządowej na stanowiskach kierowania.
- T 6. Organizacja obronnych systemów łączności na potrzeby systemu kierowania.
- T 7. Organizacje pozarządowe w systemie obronności państwa.

P 7. Planowanie operacyjne i programowanie obronne:

- T 1. Unormowania prawne dotyczące planowania obronnego.
- T 2. Plany operacyjne funkcjonowania, ich funkcja i budowa.
- T 3. Metodyka opracowywania planów operacyjnych funkcjonowania.
- T 4. Tabela i karty realizacji zadań operacyjnych.

- T 5. Metodyka aktualizowania planów operacyjnych funkcjonowania.
- T 6. Tworzenie i realizacja programu pozamilitarnych przygotowań obronnych.
- T 7. Opracowywanie kwestionariuszy pozamilitarnych przygotowań obronnych.
- T 8. Weryfikacja zasad i procedur kierowania wykonywaniem zadań obronnych podczas podwyższania gotowości obronnej państwa i w czasie wojny – kontrola dokumentacji planowania operacyjnego.

P 8. Przygotowanie gospodarczo-obronne, w tym:

- T 1. Unormowania prawne dotyczące przygotowań gospodarczo-obronnych.
- T 2. Zadania systemu gospodarczego państwa w czasie wojny.
- T 3. Organy administracji rządowej w przygotowaniach do mobilizacji gospodarki.

P 9. Realizacja zadań na rzecz Sił Zbrojnych RP i wojsk sojusznicznych, w tym m.in.:

- T 1. Unormowania prawne dotyczące realizacji zadań na rzecz Sił Zbrojnych.
- T 2. Świadczenia osobiste, rzeczowe i szczególne na rzecz SZ RP i wojsk sojusznicznych.
- T 3. Uzupełnianie stanów osobowych w czasie mobilizacji i w trakcie działań zbrojnych.
- T 4. Rola i miejsce organów administracji rządowej w realizacji zadań wynikających z obowiązków państwa-gospodarza (HNS).

P 10. Współpraca cywilno-wojskowa, w tym m.in.:

- T 1. Unormowania prawne dotyczące współpracy cywilno-wojskowej.
- T 2. Organizacja i zasady współpracy cywilno-wojskowej (CIMIC) z wojskami własnymi i obcymi.
- T 3. Rola, zadania i zakres współdziałania Szefa Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego i Wojskowych Komendantów Uzupełnień z administracją cywilną i podmiotami gospodarczymi.
- T 4. Zadania Sił Zbrojnych w zakresie wsparcia podsystemu pozamilitarnego systemu bezpieczeństwa państwa w sytuacjach kryzysowych.

P 11. Ochrona ludności w warunkach prowadzonych działań obronnych.

- T 1. Unormowania prawne dotyczące ochrony ludności.
- T 2. Współdziałanie Sił Zbrojnych z administracją publiczną w rejonach bezpośrednich działań zbrojnych.
- T 3. Systemy ostrzegania, alarmowania i powiadamiania o zagrożeniach.
- T 4. Ewakuacja ludności z zagrożonych terenów; ewakuacja pracowników z zagrożonych zakładów pracy.

T 5. Zasady i sposoby użycia sił i środków ratowniczych w zapobieganiu i likwidacji skutków zagrożeń.

P 12. Ochrona obiektów kultury szczególnie cennych dla dziedzictwa narodowego, w tym:

- T 1. Unormowania prawne dotyczące ochrony obiektów kultury.
- T 2. Obowiązki organów i osób odpowiedzialnych za ochronę zabytków.
- T 3. Organizacja ochrony zabytków w czasie konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowej.
- T 4. Prawne i organizacyjne aspekty ochrony zabytków przed nadzwyczajnymi zagrożeniami.
- T 5. Ochrona dóbr kultury w konfliktach zbrojnych – doświadczenia Polski z misji pokojowych.

P 15. Ochrona informacji niejawnych w prowadzonych przygotowaniach obronnych:

- T 1. Unormowania prawne dotyczące ochrony informacji niejawnych.
- T 2. Klasyfikowanie informacji niejawnych.
- T 3. Organizacja ochrony informacji niejawnych.
- T 4. Bezpieczeństwo osobowe.
- T 5. Kancelarie tajne. Środki bezpieczeństwa fizycznego.
- T 6. Bezpieczeństwo teleinformatyczne.
- T 7. Organizacja obiegu dokumentów na stanowisku kierowania w stałej siedzibie (SK-S) organu lub stanowisku kierowania w zapasowym miejscu pracy (SK-ZMP).
- T 8. Zasady sporządzania, rejestrowania i wysyłania dokumentów zawierających informacje niejawne.
- T 9. Organizacja Kancelarii Tajnej na głównych stanowiskach kierowania w ZMP.

WZÓR

.....
(nazwa organu/jednostki)

.....
(nazwa komórki organizacyjnej wykonującej plan)

ZATWIERDZAM

.....
(nazwa organizatora szkolenia)

.....
(data, imię i nazwisko)

UZGODNIONO

.....
(koordynator szkolenia)

.....
(data, imię i nazwisko)

PLAN SZKOLENIA OBRONNEGO

..... **NA ROK**

(nazwa organu/jednostki)

PLAN SPORZĄDZIŁ

.....
(stanowisko)

.....
(data, imię i nazwisko)

CZĘŚĆ I – Opisowa

1. Dokumenty odniesienia:

- wybrane akty prawne regulujące specyfikę problematyki przygotowań obronnych w dziale administracji rządowej,
- wydane przez Ministra, kierownika jednostki regulacje, decyzje i inne dokumenty, stanowiące o warunkach, trybie i sposobie realizacji przygotowań obronnych, w dziale administracji rządowej,
- inne, np. publikacje, artykuły, które mogą być wykorzystywane przez szkolonych na potrzeby samokształcenia.

Celowe jest ograniczenie wykazu dokumentów do tych, które odnoszą się do tematyki szkoleniowej planowanej do realizacji.

2. Cele szkolenia:

Należy przyjmować nie więcej niż 2-3 cele szkoleniowe, opracowane w formie opisowej.

CZĘŚĆ II – Planowane przedsięwzięcia szkoleniowe:

Lp.	Temat szkolenia	Forma	Termin	Uczestnicy/grupy szkoleniowe	Podmiot odpowiedzialny	Uwagi
			Miejsce			
1.						
2.						
3.						

CZĘŚĆ III – Wytyczne organizacyjne

W części III należy ująć wymagania w zakresie:

- odpowiedzialności osób funkcyjnych za realizację przedsięwzięć ujętych w Planie szkolenia,
- dokumentowania szkoleń oraz dokonywania oceny bieżących efektów szkoleniowych,
- podziału na grupy szkoleniowe,
- innych istotnych ustaleń, zapewniających realizację Planu szkolenia.

Załącznik nr 3*WZÓR***ZATWIERDZAM**

....., dnia ... 20... r.

.....
(Kierownik jednostki/przedsiębiorca).....
data, imię i nazwisko**Sprawozdanie****z realizacji szkolenia obronnego w ... roku**

(opracować wg właściwości)

1. **Przyjęta koncepcja szkolenia obronnego**, w tym grupy szkoleniowe i zakres ich udziału w szkoleniu obronnym.
2. **Cele i tematy szkoleniowe:**
 - a) Cel I –, zrealizowany w ... % przez tematy szkoleniowe:
 -,
 -,
 - b) Cel II –, zrealizowany w ... % przez tematy szkoleniowe:
 -,
 -,
 - c) Cel III –, zrealizowany w ... % przez tematy szkoleniowe:
 -,
 -
3. **Realizacja celów:**
 - a) Cel I zrealizowany w formie zajęć teoretycznych np. cyklu wykładów/seminariów/...:
 - w liczbie ... godzin,
 - z udziałem ... osób,
 - ... % przewidzianych do szkolenia z podziałem na grupy,
 - b) Cel II zrealizowany w formie zajęć praktycznych np. ćwiczenia/gry decyzyjnej/...:
 - w liczbie ... godzin,
 - z udziałem ... osób,

– ... % przewidzianych do szkolenia z podziałem na grupy.

4. Realizacja szkolenia

- a) przeprowadzono ... (liczba) na ... (liczba) zaplanowanych przedsięwzięć szkoleniowych,
- b) szkoleniem objęto ... (liczba) osób, z których w szkoleniu wzięło udział ... (liczba) osób,
- c) z powodu ... (wymienić) nie zrealizowano następujących przedsięwzięć szkoleniowych:

– ...,

–

5. Dokumentacja szkoleniowa obejmuje:

a) ...;

b)

6. Wykorzystanie środków finansowych

- a) w roku sprawozdawczym na szkolenie obronne wydatkowano kwotę ... zł, tj. ... % z kwoty ... zł przeznaczonej na szkolenie,

b) uzasadnienie niepełnego wykorzystania środków na szkolenie obronne:

.....

7. Ocena realizacji szkolenia obronnego:

.....

8. Wnioski do dalszej działalności wynikające z oceny:

.....

.....

(data, podpis kierownika komórki
organizacyjnej d/s. szkolenia obronnego
jednostki/przedsiębiorcy)

Załącznik nr 2

Schemat

organizacji szkolenia obronnego w działach administracji rządowej – rodzina i zabezpieczenie społeczne

